

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corona Sacratissimorum Jesu [Iesu] Christi Vulnervm

Wael Van Vronesteyn, Willem de

Antverpiæ, 1649

De Vulnere sinistri pedis. Vulnera Christi,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49125)

peccata tua misericorditer condonet, excitando in te veram contritionem, non ex timore pœnæ alicujus, aut dolore jacturæ; sed ex vero Dei amore, quòd immensam illam bonitatem, tam benevolum ac benignum Patrem, tantâ malitiâ, ac contemptu, tot peccatis, tamque gravibus offenderis.

CONSIDERATIO I.

*Vulnera Christi**Medicina animarum.*

DEus, cui proprium est misereri, verè sollicitus de filiis Pater, ita mundum dilexit, ut Filium suum unigenitum illi Medicum daret, ad curandos animarum nostrarum morbos, & quidem mortiferos. Vnde rectè S. Augustinus: *Bene nostis, charissimi, Dominum nostrum, & Salvatorem Iesum Christum à Patre datum esse Medicum salutis æternæ, & ad hoc eum suscepisse infirmitatem naturæ nostræ, ne sempiterna esset infirmitas nostra.*

*Serm. 18.
de verb.
Dom.*

Et perspicuè sanè Medicum se esse,
ac

ac venisse ut nobis mederetur, ipse Sal-
 Ca 4. v. 21. vator testatus est. Lucam audiamus :
 Et venit, inquit ille, Iesus à Nazareth, ubi nu-
 tritus erat, & intravit secundum consuetudinem
 suam, die Sabbathi in Synagogam, & surrexit le-
 Ca. 61. v. 1 gere. Et traditus est illi liber Isaiae Prophetae. Et
 ut revolvit librum, invenit locum, ubi scriptum
 erat, spiritus Domini super me, propter quod unxit
 me, euangelizare pauperibus misit me, sanare
 contritos corde. Et cum plicuisset librum, reddidit
 ministro, & sedit. Et omnium in Synagoga oculi
 erant intendentes in illum. Cæpit autem dicere ad
 illos, quia hodie hæc scriptura (Medicum sci-
 licet me à Patre missum esse) impleta est
 in auribus vestris; mederi enim veni contri-
 tis corde, oppressis scilicet à peccato ani-
 mabus, uti loquuntur Interpretes.

Matth. 6.
 9. v. 11.

Quod iterum alibi Dominus ipse af-
 firmat. Nā Capharnai à Levi Publica-
 no, qui deinde Apostolus, & Evāgelista
 Matthæus dictus est, ad mensam voca-
 tus, cum plures ille, eiusdem secum
 conditionis convivas adhibuisset, nec
 cum illis accumbere Salvator detre-
 ctaret, indignè id ferentes Pharisei:
 Quare, ajunt, Domini discipulos allocu-
 ti,

ti, cum Publicanis, & peccatoribus manducat
 Magister vester? quibus Salvator ipse: Non
 est opus, inquit, valentibus medicus, sed malè Osea 6. v. 6
 habentibus, euntes autem discite quid est: mise-
 ricordiam volo, & non sacrificium. Non enim ve-
 ni vocare justos, sed peccatores. Inter quos, vel-
 uti misericors Medicus accumbebat,
 vt vulnera, ac morbos curaret, quibus
 illorum animæ laborabant.

Narrat Herodotus folere Ægyptum Lib. 1.
 Medicis abundare; neminem tamen
 eorum præterquam ægri unius curam
 suscipere solitū esse, ut ita omnē artem
 & industriam uni rectè sanādo impen-
 deret. Non ita Medicus noster, qui, uti
 Matthæus ait, Ca. 4. v. 23. circuibat totam Galilæā, sanans
 omnem languorem, & omnem infirmitatem. Et Ca. 4. v. 40.
 S. Lucas: Omnes qui habebant infirmos varijs
 languoribus, deducebant ad eum, & ille, singulis
 manus imponens, curabat eos. Non uni ergo
 infirmo Medicus est Salvator, sed om-
 nibus, à quacumque detinentur infir-
 mitate, & quidem solâ manus imposi-
 tione: quamquam sic singulis omnem
 divinæ suæ medicinæ opem impendit
 & operam, tanquam unis & unicis
 suis.

fuis. Quam manum medicam pro te anima mea cruci fixam, ac vulneratam reverenter exosculare, & salutarem ejus opem infirmitatibus tuis curandis implora.

Io. cap. II.
v. 3.

Lazarus Marthæ, ac Mariæ frater in morbum inciderat: Sorores è familia sua certum hominem mittunt ad Iesum, qui dicat ei: *Domine, ecce quem amas, infirmatur*; quod amanti dicere satis erat. Centurio pro servi sui valetudine obsecrat. Respondet Dominus, *Ego veniam, & curabo eum.*

Math. c.
8. v. 5.

Domine Iesu, ecce animæ, quas amas infirmantur; veni ergo istis tuis benedictis & perfossis pedibus, & cura eas; veni istis tuis benedictis & perfossis manibus, & has super eas impone, & bene habebunt; veni isto tuo benedicto & transfixo latere, ut in hoc tanquam in divinum Nosocomium admittantur, & à te medico misericordissimo curentur; nam extra medicas illas tuas officinas, nulla animabus nostris salus esse potest.

Inter rosas ea est, quam pentaphyl-
lam

lam à totidem foliis vocamus, quæ a-
quis suis, oleo, unguento, aliisq̄ue, quæ
ab illa conficiuntur medicamentis, vul-
neribus curandis, morbisq̄ue pellendis
admodum opportuna est. Pentaphyl-
lam hanc rosam legimus in sacratissimo
Dominici Corporis horto, sanctissima
scilicet ejus quinque vulnera, quæ
aquâ, & sanguine suo pretioso, divinif-
q̄ue suis meritis, misericordiæ veluti
oleo, certam animarum nostrarum
vulneribus, ac morbis omnibus mede-
lam adferunt. *Profectò, inquit B. Petrus
Cardinalis Damianus, non casu quinque
sunt vulnera Salvatoris, lanceæ scilicet, & cla-
vorum, sed quia nos fueramus quinque sensuum
vulneribus sauciati, per has quinque plagas salu-
ti sumus perpetuæ restituti.*

Quod rectè intellexit antiqua illa,
& nunquam satis laudanda Germano-
rum pietas, apud quos publicus sacro-
rum Domini vulnerum cultus, olim
principium habuit, & temporum ini-
quitate collapsus, paucis abhinc annis
restitutus est. Gerebant ipsi divina hæc
pignora non animis tantùm impressa,
sed

Corona Sacratissimorum
fed & honorarijs nummis. Vt in sub-
jecta figura patet.

Quod etiam S. Bernardus intellexit *Serm. 62.*
 cùm ait, *Nihil tam efficax esse ad curanda con-*
scientiæ nostræ vulnera, nec non ad purgandam
mentis aciem, quàm est Christi vulnerum sedula
recordatio, quæ eâ de causâ, multò antè
 Bernardum, D. Leo in Domini Corpo-
 re servata dixit: quia huiusmodi sancte
 cogitationes magnam vim habent ex-
 citandi in nobis verum de peccatis
 commissis dolorem, ac sincerum erga
 Deum amorem, à quibus in Domini
 Iesu vulneribus, animarum nostrarum
 sanitas integerrima speranda est.

Filii Israël Deo rebelles, in deserto,
 serpentum morsibus læsi, æneo serpen-
 te conspecto, quem iussu Dei in stipite
 Moyse erexerat, à venenato vulnere
 curabantur. Effigiem ænei serpentis,
 ait Tertullianus, *formam designasse Domini-*
cæ crucis. Si ergo quispiam, uti monet Adria-
 nus I. Pontifex, *percussus fuerit à serpentibus*
peccatorum, Christum crucifixum intueatur, &
habebit sanitatem. Mosaicus autem ille ser-
 pens neque è lapide, neque è ligno,
 aliâve materiâ confectus, sed ex ære,
 non sine mysterio fusus erat. Æs enim

Ad Carol.
Mag. Reg.
Frans.

E Ægyptium

Camey lib.
1. hist. c. 14.

Ægyptium conservat humana cadavera, quibus populi illi, ne computrescerent, clavos æreos infigebant. Non secus à peccatorum corruptelâ animas nostras conservabunt clavi Domini Iesu, si illis cruci ejus configamur.

Atque ut in efficacissima hac medicina quærenda & adhibenda piè solliciti simus, ingenti nobis erit stimulo quod subiicio, habeoque ex fide digna relatione. Vir princeps spectatæ virtutis, Dominicæ Passioni admodum devotus erat, qui nullâ non nocte, antequam quieti se daret, Christi Cruce pendentis (quam in mensa sua ante oculos semper habebat) pedes osculabatur. Æmulos patiebatur Principis optimi virtus. Convenerunt illi cum cubiculi ejus præfecto de tollendo per venenum Domino, quod perfidus ille Crucifixi pedibus immiscuit, ut dum his de more Princeps osculum daret, præsentissimi veneni pestem spiritu ipso hauriret, & in viscera transmitteret. Verùm Deus, qui populo suo adversus serpentum venena, in Crucis
suæ

sue figura adfuit, in ejusdem effigie ser-
vo suo non defuit. Cùm enim pro con-
suetudine sua Princeps, priusquam de-
cumberet, crucifixi sui pedibus oscu-
lum ferret, reluctatus est in imagine
sua Dominus, atque osculum non ad-
misit. Percussus rei novitate Princeps,
verebatur ne occulto aliquo crimine
hujus repulsæ dedisset causam. At cu-
biculi præfectus, Dei providentiâ erga
Dominum suum permotus, illi ad ge-
nua accidit; rem à se perfidè gestam a-
peruit; culpã supplex deprecatur, faci-
lemq; teterrimi facinoris veniam non
tanquã à Principe, ac Domino, sed vel-
ut ab amantissimo Patre impetrat. Eia
anima mea, ad benedicta sacrorum Do-
mini pedum vulnera semper cõfugito.
Habes enim in his præstantissimũ, cõtra
omnium scelerum venena, antidotum.

Neque vulnera Domini animarum
nocentioribus, ut ita dicam, venenis,
deviis scilicet cogitationibus, quibus
veluti pedibus itur ad malum, sed ea-
rundem morbis omnibus, quibus intel-
lectus, voluntas, memoria, omnesque

Serm. 59. de verb. Dom. Augustinus, toto orbe, ab Oriente usque ad Occidentem grandis agrotus, sed ad sanandum grandem agrotum, descendit omnipotens Medicus. Humiliavit se ad mortalem carnem, tanquam ad ægroti lectulum, sacratissima sua nobis aperit vulnera, veluti tot officinas medicas, in quibus contra omnes animæ nostræ morbos remedia affluunt. Ingredere, ait S. Bonaventura, has vulnerum Domini Iesu apothecas, & accipe in illis medicinam sanativam, restaurativam, præservativam, & conservativam. Ibi quæcumque appetis electuaria reperies, quæ animæ tuæ stomachum fastidientem ad divinum gustum restituant. Sanabuntur languores tui, inquit Augustinus, noli timere, magni sunt, inquires, sed major est Medicus: Omnipotenti Medico nullus languor incurabilis occurrit. Vide & obtupesce anima mea grandem agrotum in rabiem, & furias actum; habe & grandem medicinam, & eandem morbis tuis multis, & maximis spera. Quid fecit medicus, inquit Augustinus, in phrenetico Saulo? prostravit saevientem, erexit credentem: prostravit persecutorem, erexit prædica-

Lib. de
Symb. c. 3.

prædicatorem. Prostratus in terram dormiuit
 phreneticus, surrexit, & factus est medicus. Cæ-
 pit curare in alijs morbum, quo ipse laborauerat,
 & effectus discipulus cælestis Archiatri, antido-
 rum habuit confectum ex sanguine medici. Prior
 ipse bibit, & bibendum infirmis suis præbuit.
 Ecce grandem ægrotum, ecce grande
 remedium! de quo Ambrosius; *Vulnus*
est, inquit, quod Christus accepit sed medicina
est, quam effudit; de qua ita Augustinus;
O medicinam omnibus consulentem, omnia tumen-
tia comprimentem, omnia tabescentia reficientem,
omnia superflua resecantem, omnia necessaria
custodientem, omnia perditâ reparantem, om-
nia deprauata corrigentem.

*L. de Agor.
Christi
cap. 11.*

Graue malum est, & quo homini
 vix grauius quidquam contingere po-
 test, oculorum cæcitas, obscuritas, aut
 quævis alia infirmitas; ut rectè salutâti
 Angelo, & gaudium ei precanti, respõ-
 derit Tobias; *Quale gaudium mihi erit, qui in*
tenebris sedeo, & lumen cœli non video. Et cœ-
cus ille Evangelicus post Dominum
prætereuntem clamans, cum hic ab
eo peteret; Quid tibi vis faciam? Domine,
inquit, vt videam; non opes, non hono-

*Tob c. 5.
v. 11.*

*Luca 18.
v. 41.*

E 3

res,

res, non corporis cōmoda, ab eo, quem credebat illa posse dare, sed vnum oculorum usum petit, quem bonis omnibus iudicabat anteponendum.

Lib. 10.
Hom. 43.

Totus mundus cæcus est ait S. Augustinus, *ideoque venisse Deum illuminatorem, ut Diabolum pelleret excacatorem.* Cæcis itaque mundus plenus est, ijs, inquam, qui videntes non vident, quæ ad virtutis profectum & animæ salutem conducunt, vident autem acutè nimis, & sectantur, quæ ad corporis commoda spectant, & æternis periculis animam exponunt. Quæ cæcitas aliquando etiam Dei servos invadit, uti ipse Deus queritur, *Quis cæcus nisi servus meus?* sed quod huic malo remedium inveniemus? Collyrio opus est, quo S. Ioannes vult *inungi oculos nostros, ut videamus.* paratur id ex ovi albumine, & aquâ rosaceâ, quam rosa nostra Pentaphylla dabit, ad omnem à nobis oculorum infirmitatem, ac cæcitatem depellendam.

Luc. Wad.
T. 2. An.
Min. a.
Chr. 1253.
n. 44.

Tyrocinium agebat in S. Francisci familiâ Iuvenis domo nobili, & opulentâ natus, qui animo quo cœperat, factus

factus remissior, præ splendidâ parentum domo, fastidire, vilius Monasterij tectum, non ferre data ad virtutem Magistri sui mōnita, respicere ad patris, ac matris blanditias, præ fratribus, ac sororibus, socios tyrones cōtemnere, mensam pauperem repudiare, anhelare ad delictiorem. Dicam hîc cū S. Augustino; *Cū magnum malum putent homines In Psal. 9. oculorum cæcitatem, quia lux illa retrahitur; quantam ergo pœnam patiatur, qui eò perducitur, ut non sit Deus in conspectu ejus!* uti in conspectu Tyronis hujus non erat, qui mente cæcâ mundum repetere, & clam omnibus fugam capeffere decernebat, quam dum aggreditur, amisso visu, viam evadendi non reperit. Itaque dum errabundus quaquaversum abire tentat, in templum elabitur, ubi à cruci affixo Salvatore interrogatus, cur fugam ita noxiam, & infamem inire tentaret? Respondit: se adeò delicatè educatum, aspero, ac duro isti vitæ generi parem non esse; Cui Christus. *Respice ad manus meas, & pedes meos, conspice latus pro te*

transfixum, collige sanguinem pro te effluentem inunge collyrio hoc oculos tuos, & videbis quàm exigua sunt, quæ pateris, si cum cruciatis meis conferantur. Intinxit Tyro digitum in latus Domini, & sacro illo sanguine, rosæ, inquam, illius Pentaphyllæ divino liquore oculos liniens, corporis & animi visum recepit, ac depulsa omni tentatione, cognovit beatius esse nihil, quàm patientis Salvatoris vestigia sectari. Vnge Domine IESU eodem sacri tui cruoris collyrio, & illumina oculos meos, vt te cum Tyrone illo videam, cognoscam, & amplectar pro me adeò dura patientem, & in Cruce infami morientem.

Magnum ægro solatium est, cùm Medicum benignum, sibi que habet compatientem, & simul omnipotentem. Is nobis Dominus Iesus est, ait Drogo

De sacram S. R. E. Cardinalis: Clamat, inquit ille,
Dom. pass. *Saluator de Cruce,* O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, & videte, si est dolor, sicut dolor meus; nemo est qui audit, nemo est qui consolatur, nemo est qui respondeat. Siro, inquit Dominus.

Quid

Quid sitis mi Iesu? Ergone plus cruciat sitis, quam
Cruce? De Cruce siles, & de siti clamas, sitio! Quid?
vestram fidem, vestram salutem, vestrum gau-
dium, plus animarum vestrarum dolores, quam
corporis mei cruciatus me affligunt. Ut rectè
ille tibi accinat,

Quæ petis in tantis sitiens solatia pœnis,
A nobis, non à fontibus illa petis.

Hæc mihi de Cruce clamas, & carne tua san-
ctissima, veluti mundissima sindone, sacrorum
vulnerum tuorum balsamo peruncta, alligas vul-
nera animarum nostrarum. ô Samaritane mise-
ricors, & saucis, atque ægris tuis compateris
compassione inenarrabili.

Apud Isaiam apprehendebat vir fratrem ^{Cap. 3. v. 6.}
suum, domesticum patris sui: vestimentum,
inquiens, tibi est, Princeps esto noster. At
ille respondebat: Non sum medicus, & in
domo mea non est panis, neque vestimentum.
nolite constituere me Principem populi. Eia Do-
mine Iesu, frater noster es, domesticus
Patris tui, & Patris nostri, esto Princeps
noster. Nam Medicus es, & quidem
omnipotens, panis tibi est in domo tua,
panis, inquam, qui de cælo descendit, & dat ^{Ioan. 6. v.}
vitam mundo. Vestimentum tibi est, & ^{33.}

E s

quidem

Matth. 22.
v. 12.

quidem nuptiale, quo qui induitur, è
cœlesti mensa tua non eiicietur. Esto
ergo Princeps noster, ô Medice omni-
potens, & sana animas nostras, quia
peccavimus tibi.

Eccles. c. 38.
v. 1.

Honora, inquit Sapiens, Medicum pro-
pter necessitatem. Quæ verò animarum
nostrarum major necessitas, quàm eas
criminum suorum morbis, atque vul-
neribus mori æternam mortem. Hanc
ut evadamus de Sapiensis consilio
omnipotens nobis Medicus honoran-
dus est. At quis Medicus tantò in æ-
grum suum fuit affectu, tantaque illum
prosecutus est commiseratione, ut pro
illo sanitati restituendo, ejus in se mor-
bos suscipere, vulneribus confici, san-
guinem suum profundere voluerit?

Cap. 53.
v. 4.

Voluit id, teste Isaia, Salvator; qui verè
languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse
portavit, & suscepit omnes infirmitates nostras, ne
æterna esset, uti D. Augustinus ait, infirmi-

Serm. 3. de
Vigil. Nat.
Dom.

tas nostra. Nesciebam, inquit Bernardus,
sanus mihi videbar, & ecce mittitur Virginis fi-
lius, Filius Dei altissimi, & jubetur occidi, ut
vulneribus meis pretioso sanguinis sui balsamo

medea-

medeatur. Agnosce, ô homo. quàm gravia sint vul-
nera, pro quibus necesse est Dominum Christum
vulnerari, si non essent hæc ad mortem, & mortem
sempiternam, nunquam pro eorum remedio Dei
Filius moreretur.

Eduardus Angliæ Rex, in prælio sa-
gittâ veneno infectâ læditur: sine re-
medio erat vulnus medicorum judi-
cio, nisi venenum quispiam exfugeret.
Audiunt consilium Regii cubiculi
Præfecti: horrent omnes. Audivit &
Regina, quæ Rege dormiente, suspen-
so gradu, horrore nullo, amore sum-
mo ad lectum accedens, os vulneri
intrepidè admovet, ac sibi in viscera
venenum, & mortem attrahit, Re-
giq̃ue vitam interitu suo conservat. O
amor Salvatoris amantissimi quàm im-
mensus es! Telo venenatissimo flagi-
tiorum nostrorum vulnerati omnes
eramur, remedium malo huic mortife-
ro nullum erat aliud, quàm, ut omni-
potens Medicus vulnera sua sacratissi-
ma quasi tot ora vulneribus nostris ap-
plicaret, venena exfugeret, vitam sibi
tolleret, nobis daret.

Roder. de
reb. Hisp.

Suavi,

*Lib. 5. Inst.
divina piet.
c. 45.*

Suavi, ac jucundo ausu medicinam hanc in vulneribus Salvatoris reperit sancta Gertrudis, Ordinis sancti Benedicti in Germaniâ Abbatissa. Hæc quodam Veneris die, dum sacram Domini passionem meditaretur, ut Iesu suo patienti solatium aliquod adferret, credens id sibi licitum, extractis è Crucifixo suo clavis ferreis, aromaticos substituit. Sollicita deinde pia Virgo quasi levitate aliquâ peccasset, à Salvatore intellexit magno-perè sibi innocentem hanc pietatem placuisse, atque ab eo tempore, ex suis se vulneribus, pretiosum sanguinis sui balsamum in animam ejus effudisse, ad omnes ejus sanandas infirmitates; seque idem facturum omnibus, qui sacra ipsius vulnera, quâ decet religione, venerarentur.

Neque animarum tantùm, sed corporum etiam morbos, Domini vulnera tollunt. Refert Franciscus de *De vulner. Dom. c. 5.* Offuna solitum in Hispania esse Missam celebrari pro infirmis de vulneribus, seu passione Domini, pluresque sanctissimo

atissimo hoc sacrificio valetudinem recuperasse. Gravi capitis dolore affligebatur beata Mechtildis, invitatur à Salvatore, vt quod voluerit pro remedio, vulnus sacri sui Corporis subeat. Remedium illa amplectitur, sed vulneris delectum Domino relinquit, qui eam ad lateris vulnus invitat, quod ipsa piâ meditatione ingressa, omni se liberam dolore protinus sensit.

*Lib. 2. grat.
spir. c. 22.*

Venite animæ, vulneratum Dominum amantes, & emite absque argento, & absque ulla commutatione in vulneribus Salvatoris medicinam infirmitatibus vestris plurimis, & maximis: lacrymula vna, suave unum ex imo pectore suspirium, satis erunt, quæ bonæ peccatorum confessioni juncta, in sacratissimo Domini sanguine, medelam certam morbis nostris invenient.

*Isaia 55.
v. 1.*

At novus æger, aut dixerim melius antiquo-novus, qui mortalium turbæ parum curæ est, se nobis curandum exhibet. Vñratum est, à Medicis ægros, non ab ægris Medicos suis medelam morbis quærere. Experti sumus hactenus

*Gazet in
Historia
Ecclesiasti-
ca Belgii.*

nus Dominum Iesum non animarum
nostrarum tantum, sed & corporum
mala, præsentissimo sacrorum suorum
vulnerum remedio curasse; at modò
à viro nobili æquè ac pio Ioanne Hul-
delbergio vulneribus suis medicinam
postulat ipse, cum sit omnipotens Me-
dicus. Ah quàm ingratum, quàm cru-
delenimis hominum genus, Salvato-
rem suum iterum in seipsis crucifigen-
tium, & plagis conficientiù immanissi-
mis. Res est admiranda, & monito ple-
na divino. Anno à Christo nato 1405.
noctibus tribus, quæ Martis, Mercu-
rij, ac Iovis dies ante Pentecostem præ-
cedunt, Salvator se, Paludamento ho-
loferico cæruleo, bysso alba suffulto in-
dutum Ioanni spectandum exhibuit.
Majestate, multaque luce plena erant
omnia. Obstupescit ille, neque visum
intelligit, neque eum, qui se videndum
præbet, agnoscit. At continuò alia re-
rum facies obijcitur. Explicat Dominus
paludamentum, corpus ostendit plagis
confossum; latusque apertum, fontis
instar copiosum fundens sanguinem,

& in Ioannem defluentem: Postulat ab illo Salvator Medicum vulneribus suis curandis advocari, ac percussores suos dignis suppliciis puniri; Ioannes illa petitione percussus, nullum totâ viciniâ, ait Medicum esse, qui tot, tam-que atrocibus plagis medelam afferat, neque ejus se esse autoritatis, aut potestatis, qui conquisitos percussores istos meritis pœnis subijciat. Ad quem tum Dominus, adfer manum tuam, pertracta, & delini vulnera mea, ut hoc mihi à te sit solatium, cùm remedium aliud nullum à te possim obtinere.

Anima mea; Tu mihi hîc compellanda es. Vir hic nobilis nondum Dominum Iesum agnoscit, nisi cùm visus sibi ingredi arcis suæ facellum, observat Christi in cruce pendentis effigiem, illum ipsum repræsentare, qui noctibus istis tribus consequentibus se illi videndum exhibuerat plagis conscissum; è cujus latere sacro cruore fuerat perfusus. Tum Ioannes se damnare, seque Redemptoris sui denuò percussorem,

cufforem, tantorumque vulnerum auctorem facere, atque in has voces prorumpere:

*Ferree, cur te nec plaga, nec vulnera tangunt
Illa, quibus cautes indoluisse ferunt?*

Ferree, cur lacrymã nec sanguinis elicit imber?

Nec, qui se fuso sanguine prodit, amor?

Nate Deo, quãnam possum te dicere causa,

Tõt mala, nullo non tempore, velle pari?

Scilicet vt serves, à quo sic læderis, hostem?

Et læsus partes conciliantis agas?

Et quisquam tanto non cedit victus amor?

Immemor & luctus sustinet esse tui?

Dixerat, & sibi redditus totum se Salvatori dedit, ac Isaaci-Sylvæ Monasterio, quod Canoniorum Regularium S. Augustini hodie est, fundis suis in hoc attributis, initium fecit.

Eia anima mea compellanda, inquam, *Hic* mihi es. In ostento illo vulneratum atque sanguinolentum Salvatorem non noverat vir ille nobilis. At tu sat illum nosti, vt viso nullo opus sit; dicunt Prophetæ, Evangelistæ scribunt, te illam esse quæ Iudæorum manibus, immaniter ad eum Salvatorem
tuum

tuum habuisti, quæ peccatis tuis illum denuo cruci affigis, & vulneribus concidis. Postulat ipse à te Medicum, neque ab alio quàm à te curari cupit, porrige ei boni operis manum, adde sinceræ Confessionis sinceræ contriti cordis lacrymas, quibus vulnera ejus balsamo veluti optatissimo ungas, ac lenias; dignis pœnitentiæ operibus impunita non sint scelera tua, & à te velut ab optatissimo Medico vulnera sua, quæ repetijsti, curata agnoscet Salvator.

CONSIDERATIO II.

*Vulnera Christi**Fontes aquarum viventium.*

A Quam petebat in deserto populus Israël, pro quo Moyses orans, Num. 20.
v. 6.
ait: Domine Deus, audi clamorem populi, & aperi eis thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ. Et jubente Domino, percussit virgâ bis silicem, & egresse sunt aquæ largissimæ. Aptè hîc B. Petrus
F Damiani

Serm. de
exaltat.
S. Crucis.

Damiani S. R. E. Cardinalis, *Petrā illa,* inquit, *juxta Apostolū, Christus erat. Accedit virga ad silicem, & haurienda populis aqua producitur: adhibetur crux Christo, & omnium corda credentium irrigantur. Quod Sacramentum, & ipse Moyses per spiritum non ignorasse cognoscitur, si ejusdem subtiliter verba pensentur; Aperri, inquit, Domine thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ. Neque enim tam magnificis ac divinis verbis elementum describeret, ex cavernis videlicet terræ, profluum, ac deinceps in secessuum cuniculos egerendum. Nunquid enim dignum fuit viles aquas, Dei appellare thesaurum? Dei itaque thesaurum aquam illam proculdubio nominat, etiam assentiente Damiano, quæ è latere Iesu lanceâ transfixo, cum sanguine continuo exivit, junxitque se manuum ejus, ac pedum perforatorū divinis fontibus. Id quod diu ante B. Damianum etiam observarunt Severianus Gabalonensis in Syria Episcopus, & Macarius Archiepiscopus Philadelphensis, qui ajunt, à Moysse, primo ictu directè in petram librato, venâ scaturire incipiente, secundo obliquè & transversim, aquas egressas esse largissimas; ita & in*

cruce

Orat. 4. de
S. Cruc.
Orat. de
exaltat.
S. Crucis.

cruce è recto, & transverso ligno confecta; sacro Christi Corpore clavis, directè percusso, divini ejus sanguinis primæ se scaturigines aperuere; at verò corde ipso à dextero latere, lanceâ transversè verberato, totius sacratissimi sanguinis egressæ sunt aquæ largissimæ, ad curandam omnem animarum necessitatem hisce aquarum viventium thesauris, à Moÿse prænunciatis, quas ne vnquam negligamus monet & terret nos Propheta cum ait; *Domine, omnes, qui te derelinquunt, confundentur, recedentes à te in terra scribentur, quia dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum.*

Quinque fontes in Salvatore nostro reperit, & aperit S. Bernardus, I. est *Serm. I. de ad abluend. sordes.* II. *ad levandam sitim.* III. *Nat. Dom. ad rigandum.* IV. *ad cibos decoquendos;* quod in Scandia fieri narrat Abrahamus Ortelius, ubi fontem esse ait adeò calentem, qui sine ullo ignis adminiculo, elixet omnia. Primum fontem vocat Bernardus *Misericordiæ.* Secundum, *divinæ Sapientiæ.* Tertium, *Devotionis.* Quartum, *Emulationis, & sancti zeli.* Quatuor hos fontes

fontes adhuc in carne viventibus nobis, in semet-
ipso Christus exhibuit. Quintum, qui est fons
vitæ, post hoc sæculum repromittens; ad quem si-
tiebat Propheta cum diceret; Sitiuit anima mea
ad Deum fontem vivum. Fortassis etiam propter
hos quatuor fontes, quatuor in locis vulneratus est
Christus adhuc vivens in cruce; propter quintum,
cum jam tradidisset spiritum, transforatus est in
latere. Vivebat adhuc cum fodiebantur ei manus,
& pedes, ut nobis adhuc viventibus quatuor fon-
tes ex se ipso proferret. Quintum protulit vulnus
lateris, cum jam exspirasset, ut in se nihilominus
quintum nobis fontem post obitum aperiret.
Fontem hunc è Domini latere, ac
corde profilientem in Dei servos vidit
S. Gertrudis, qui etiam in hac mortali
vitâ illos cœlesti suavitate reficiebat.

Lib. 8. Inf.
sp. c. 7.

Neque cordis tantum, sed omnium
omnino vulnerum fontes, de quibus
modo Bernardus, defluunt in Sacer-
dotes, omnemque populum, quoties
sacra hostia in Missæ sacrificio eleva-
tur; quoties communicaturis sacro-
sanctum Domini corpus porrigitur;
quoties Salvator in venerabili Sacra-
mento visitur, colitur, & adoratur,
patent

patent tunc divini hi fontes, & pias animas pretioso Domini Iesu sanguine, hoc est, thesauro meritorum, ac gratiarum ejus, rigant, recreant, mundant, omniq[ue] bono cumulant. *Haurite dilectissimi*, clamat Bernardus, in gaudio *Is. 12. v. 1.*
aquis de fontibus Salvatoris, de vulneribus Iesu.

Et primus quidem communis est omnibus; in multis enim offendimus omnes, & necessarium habemus misericordiae fontem, ad abluendas offensionum sordes: Omnes namque peccavimus, & egemus gloriã Dei. Quia ergo nemo mundus à sorde, necessarius est omnibus fons misericordiae, ex sacris Domini vulneribus fluens. Ita Bernardus.

Consonat his S. Ambrosius in Psalmos, ubi loquens de vulnere lateris; *Non tabes*, inquit, *mortis de vulneribus Domini, sed fons vitæ scaturivit æternæ*, ut scriptura nos edocet dicens; & *saliet aqua cum delectatione de fontibus Salvatoris. Exilivit ergo de latere aqua, & sanguis, ut nos ablueremur, & biberemus salutem.* *Psal. 37.*

Aquæ in urbe Hierosolymitana, in quibus oves ad sacrificium abluentur, *Bethsaida* apud S. Ioannem Euange-

listam nuncupatæ, quinque porticibus
 cinctæ erant. Domini Iesu sanguis, ex
 quinque ejus vulneribus, quasi toti-
 dem porticibus fluens, aquas nobis
 dat, in quibus ipse, Agnus ille inno-
 cens, scelerum nostrorum sordes, quas
 in se susceperat, abluens, de se, ac nobis
 immaculatum Deo obtulit holocau-
 tum. Ad has aquas pœnitens David
 anhelabat, cùm mundari desiderans,
 Ps. 50. v. 3. ita oraret: *Amplius lava me ab iniquitate
 mea, & à peccato meo munda me.* Ad harum
 aquarum fiduciam nos excitat Apo-
 Heb. 9. v. 13 stolus, cùm ait: *Si sanguis hircorum, & tau-
 rorum, & cinis vitulæ aspersus, inquinatos sancti-
 ficat ad emundationem carnis, quanto magis
 sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum, semet-
 ipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit con-
 scientiam nostram ab operibus mortuis, ad ser-
 viendum Deo viventi.*

Instit. spir. Ita emendata fuit sancta Gertrudis,
 l. 4. c. 36. quæ solita erat sanctissimæ Trinitati
 crebras pro Salvatoris nostri passione
 gratias agere, ejusque vulnera à Pas-
 chate, quasi adhuc à recenti sanguine
 calentia, frequenter deosculari; quæ
 pietas

pietas Domino tantopere placuit, vt se Gertrudi cum sacris suis quinque vulneribus, aureis floribus exornatis, videndum exhibuerit, eam hac voce compellans; *Vide filia, quomodo affectu ac devotione tuâ me ornaueris; adero tibi in horâ mortis, & in his vulneribus meis lavabo te, submergamque peccata tua, imò, & omnium eorum qui simili affectu vulnera mea salutauerint.*

Da, obsecro, Domine ita, cum pia hac Virgine, obsequiis, ita affectibus meis, totidem veluti floribus, exornare sacra vulnera tua, vt fontes mihi sint, in quibus à te abluar, & submergas, tanquam in rubro pretiosi tui sanguinis mari, Pharaonem meum cum exercitu suo omni; rebellem, inquam, voluntatem meam cum inordinatis suis affectionibus, quæ divinam tuam Majestatem persequuntur.

Paulus Aresi, Tortonæ in Ducatu Mediolanensi, magna virtute, ac doctrina Episcopus, ex Levitici libro 14. ait, Deum pro expurgando fœdo lepræ morbo, mandasse antiquæ legis Sacerdotibus, ut passeret duos acciperent,

F 4

quorum

*P. 2. l. 14.**Embl. 102.**cap. 14.*

quorum unum in holocaustum immolarent; alterum verò liberum permetterent avolare, postquam ei, uti Hebræorum Magistri tradunt, quasi sectâ venâ, ex binis alis, pedibus, ac pectore sanguinem eduxissent, mundandæ lepræ necessarium.

Nunquid anima mea ad abluendam gravissimam illam tuam lepram, in pedibus, manibus, ac pectore, Dominus Iesus, sibi venas omnes aperiri voluit, quo te purum, ac mundum æterno Patri suo repræsenteret?

*Brev. Rom.
31. De
comb.*

Leprâ infectus erat Constantinus Imperator, suadebant Medici, ut ex infantum sanguine balneum sibi pararet, eoque lavaretur. Dissuaserunt impiam crudelitatem sancti Apostoli Petrus, & Paulus, illi per noctem visi, monueruntque, si curari vellet, Silvestrum Pontificem in Soracte Monte latitantem accerseret, à quo, in baptismo, sacro Domini sanguine ablutus, corporis sanitatem recuperaret, & animæ obtineret: primus inter Romanos Imperatores, qui fidem Christianam cõplexus,

plexus, toto eam orbe propagavit.

Cœlestis hujus beneficij memoriam, ut omnibus retrò sæculis Cōstantinus æternam relinqueret, Basilicas Apostolorum Principibus Augusto opere Romæ duas exædificavit. In illa, quæ Divo Petro, Christi vicario sacra erat, præter ornamenta reliqua apsidem, seu tribunam fieri jussit opere tessulato convestitam, quam Sixtus V. Pontifex Maximus sustulit, ut perficiendæ novę, & admirandæ Basilicæ, per Iulium II. qualem nulla vidit antiquitas, cœptæ locum faceret. Antequam tamen solo illa æquaretur R. R. D. D. Canonici exemplar ejus in chartâ pergamena efformari, ac coloribus depingi curarunt, duorum Tabellionum fide testatum, ut posteris de Constantini Cæsaris pietate, atque in Deum gratitudine constaret.

Est autem hic apsidis, seu tribunæ ornatus. Cernebatur in ea sub throno regio Crux, quasi gemmis distincta, insistens pulvinari pretioso quod aræ incumbebat, ante quam in monte stabat

Agnus è dexteri lateris vulnere in calicem, sanguinem copiosè fundens, de sub cujus pedibus fontes quatuor defluebant, atque unà cum lateris & calicis rivo, ad montis radicem conveniebant in fluvium; quo sanctum Baptisma, è sacro quinque Domini vulnerũ sanguine paratum, Constantinus representare voluit omnibus, divinorum horum pignorum amorem, ac venerationem concilians; in quibus, veluti in cœlesti balneo, corporis, & animæ expurgationem obtinisset. Conijce oculos lector, in figuram hanc mysterijs plenam, eâque frueri.

Balncum

Orat. 6.

2. Cor. 7.

v. 1.

Is. I. v. 16.

Serm. de
Resur.
Dom.Aloys. Iug.
elog. 76.

Balneum hoc salutare nobis etiam aperit S. Gregorius Nazianzenus, quando cum Apostolo monet, ut emundemur ab omni inquinamento carnis, & spiritus, & cū Propheta, ut laudemur, & mundi efficiamur. Neque enim purus Deus, inquit, tanto in pretio quidquam habet, quàm puritatem, & peccatorum purgationem: quam ut consequamur, pretiosi sanguinis sui balneum, in vulneribus sacratissimis, divino amoris igne succensum, nobis apparavit. Divi Nazianzeni pietati subscribit S. Cyprianus. De latere tuo, inquit, Domine Iesu, fons egreditur: ex hoc non solum ablutionis primæ, Baptismi scilicet, venas haurimus, sed & compunctionis, & lacrymarum perennes effluunt rivus, misericordiarum tuarum, & totius pietatis testes, quando in peccata relapsis secunda ablutione opus est. Ad hoc argumentum appositè ille,

Quos cum non posset dare fontes ex oculis,
Dedit ex latere.

Ita hoc voluerat novo argumento probatum,

Iniquitates Mortalium

Se planè abluisse ex corde.

Hic est fons ille, de quo Propheta
Zacharias

Zacharias ; *In die illa erit fons patens domui* Cap. 13.
Iacob, & habitatoribus Ierusalem, in ablutionem v. 1.

peccatorum. Fons hic, ex communi Patrum sententiâ, est Christus Dominus, qui, ut ait S. Gregorius, ab æterno in sinu Patris clausus, quando venit plenitudo temporis, clavis, ac lanceâ, in cruce apertus fuit, ut in sacro vulnerum suorum sanguine lavaret nos à peccatis nostris. Vnde rectè D. Augustinus: In ps. 142.

Quoniam fons vitæ, tu es Domine ; ad te levavi animam meam, non contra te, tanquam vas attuli eam; imple ergo me, & lava me. Elue, inquit Hugo Victorinus, Domine Iesu, culpam, quam non fecisti, munda corpus, quod plasmasti, lava animam, quam tuâ imagine signasti.

Meritò queritur D. Gregorius, quâ plurimos hære in peccatorum suorum sordibus, cum tamen satis illis sit præspectum, quàm multi in divinæ misericordiæ fontibus animas abluerint.

Querere, inquit, deberemus misericordiæ fontes, etiamsi clausi essent: Patent modò in vulneribus Salvatoris, & tamen à nobis negliguntur. Hom 20, in Ezech.

At non illos neglexit S. Catharina Senensis,

Senensis,

*In concl.
anima c. 1.*

Senensis, quam, ut refert Blosius, cum Diabolus vellet decipere, & ad nimiam pusillanimitatem, seu ad desperationem adducere, nitens ei persuadere, quod vita ipsius falsa, inutilis, & perversa esset, illa à Dei bonitate edocta, humiliter elevavit mentem suam ad misericordiam divinam, dicens; Ego apertè Creatori meo confiteor, me quotidie in tenebris fuisse, maleq; vixisse: verum tamen latitabo in vulneribus Domini mei Iesu Christi, & omnium iniquitatum mearum maculas, pretioso sanguine ejus abluam, atque cum sancto desiderio jugiter gaudebo in ipso Creatore, & Redemptore

Is. 12. v. 1. meo, neque desinam cum Propheta pro necessitate animæ meæ haurire in gaudio aquis de fontibus, de vulneribus Salvatoris: quâ virginis pietate, ac fiduciâ, mox dæmon in fugam conversus est.

*In Elog.
eius M. S.*

Catharinâ imitabatur Maria Claudina, Burgunda Cœlestina, quæ peracto quotidie examine vespertino, vulneri lateris Domini se committebat, in eoque diei istius defectus eluebat, orans ac obtestans, ut eâ nocte, isto in refugio, ab inimici insidiis custodiretur.

Neque

Neque animæ tantùm in sacris Do-
mini vulneribus, à peccatorum sordi-
bus expurgantur, sed novâ etiam gra-
tiâ *supra nivem dealbantur*, ut canit Prophe-
ta Regius, cùm non minor sit sanguini *Psal. 50.*
Salvatoris, quàm aquis illis, virtus, quæ *v. 9.*
oves, quas nigro vellere accipiunt, albo *Plin lib. 2.*
reddunt. *c. 103.*

Iuvenis genere, ac moribus nobilis, *Angelus*
urbem præclaram admodum, sibi per *Manriques*
speciem oblatam in celso ardui mon- *in Histor.*
tis cacumine sitam conspexerat, cuius *Cister. an.*
ingenti desiderio tenebatur; verùm *Chr. 1104.*
dum flumen horret traicere, quod *Cistercij 7.*
montem undique cingebat & cruen-
tum interpretari, ac dicere possu-
mus, animadverit nonnullos specta-
tæ formæ viros in eo vestes suas
abluere, quibus laborantibus subsi-
dio veniebat alius cultu & formâ
dissimilis. Ex hoc juvenis quærit, Quæ
urbs? quod flumen? qui viri? Cur
vestes abluant? quis ipse? Civitas
illa, inquit hic, cœlestis est Hierusa-
lem; flumen, *sanguis Agni, in quo lavant viri*
isti stolis, hoc est, animas suas, quia ni-
hil

Apoc. c. 21.
v. 27.

hil coinquinatum intrahit in regnum caelorum; illi te junge, & qui sint intelliges. Ego sum Iesus Salvator tuus, qui servos meos adjuvo, *quia sine me nihil possunt facere*. Confirmatus hac visione juvenis, saeculo nuncium remittens, Monasterium Cisterciense ingreditur, in quo eos omnes agnovit, quos in sanguine Agni, in vulneribus, scilicet Salvatoris, vestes viderat abluere. qui raro virtutis exemplo, & insigni mundæ, atque immaculatæ conscientiae testimonio reliquis prælucebant: ac factus demum Abbas, virtutibus in vitâ, ac morte clarus, beato fine quievit.

Emundemur itaque, & nos in flumine isto, in sanguine Agni incontaminati, in cruentis Domini Iesu vulneribus, quæ in sacra confessione, atque Communione, veluti totidem fontes, ad abluionem peccatorum, nobis referantur.

CON-

CONSIDERATIO III.

*Vulnera Christi**Advocati peccatorum.*

LIti gravissimæ, à qua omnia dependēt, peccator implicatur. Actor est diabolus, rea conscientia, Deus iudex, quē nihil latet, cui patent arcana cordium, cujus æquissima sententia revocari non potest; adeò ut Advocato, ac patrono perito, fideli, atque sollicito indigeamus: ipsi enim apti non sumus, qui causam nostram æternitatis decretoriam, agamus; siquidem vilissimi tantùm terræ vermiculi sumus, quibus neque fas est, neque facultas verbum ullum, coram summa illa Dei Majestate, proloqui.

Confide nihilominus anima mea, nec spem abjicias. Vbi Iudicis filius Advocatus esset, de causa clienti bene sperare liceret. Sed quod apud homines non licet, apud Deum permittitur.

G

Audi

1 Tim. 2.
p. 5.

Audi Apostolum: *Vnus Deus*, inquit, *unus & Mediator Dei & hominum*, *Homo Christus Iesus*. Ecce Advocatum tuum & Mediatorem, Dei, & Iudicis filium, in quo ei bene complacuit, & complacet semper. Quid tanto Patrono desperemus peccatores?

Sur. in vi-
ta. 26. Feb.

S. Porphyrius Gazæ Episcopus, Constantinopolim cum venisset, Arcadium Imperatorem obsecraturus, ut Idolorum templa demoliri sibi liceret, non ignorans magni momenti rem, & quæ foret impetratu difficilis, se agere, ingeniosâ industriâ, cum infans Theodosius, qui illis diebus Cæsari natus erat, à sacro Baptismate ad Palatium reportaretur, purpuræ puero instratæ supplicem libellum imposuit, ab illo veluti Arcadio offerendum, quæ nati libellum offerentis species, efficaciter peroravit apud Patrem Cæsarem. Arcadius enim piâ Porphyrii arte recreatus, sanctum Præsulem voti competentem fecit, ac benignè demisit. Aptè ad hoc argumentum Bernardus:

dus:

dus. *Ad Patrem verebaris accedere? solo* Serm. in
Nat. Deip.
vocis ejus auditu territus fugiebas? Iesum tibi
dedit Mediatorem. Quid non apud talem patrem,
talis filius obrineat? Exaudietur utique pro re-
verentia sua.

Ad hanc fiduciam Salvator san-
 ctam Mechtildem excitavit, cum ei
 fassus est, vulnera sua, uti in cru-
 ce patuerunt, ita patere modò, &
 fore, ut semper pateant, ut ad Patrem
 pro nobis clament, & Mediatorem
 agant. *Filioli*, inquit sanctus Ioannes, Ep. I. c. 2.
hæc scribo vobis, ut non peccetis, sed & si quis
peccaverit, Advocatum habemus apud Patrem,
Iesum Christum justum. In quem locum D.
Augustinus: Ibi habes Advocatum, noli ti-
mere, ut perdas causam Confessionis tuæ. Si enim
in hac vita commisit se homo disertæ linguæ, &
non timet, committis te verbo, & periturus es?
Clama, Advocatum habemus apud Patrem; qui
tot ora habet quot vulnera, quibus causæ nostræ
patrocinetur.

Talem habemus Pontificem, inquit Apосто Heb. 8. v. 1.
 lus, qui consedit in dextera sedis magnitudinis
 in caelis, sanctorum minister, & tabernaculi
 veri, quod fixit Deus, non homo. Omnis enim

Pontifex ad offerendum munera, & hostias constituitur, unde necesse est hunc habere aliquid, quod offerat. Quid verò Pontifex noster habeat, quod offerat, audi Rupertum Abbatem.

Lib. 4. in
Joan.

Potuit, inquit ille, Dominus Iesus virtute quâ surrexit, clavorum & lanceæ penitus extirpare, & explanare vestigia; sed servanda erant oculis paternis, decencia Filium Dei, charitatis, & obedientiæ signa veneranda, nostræ causæ patrocinia, nostrique amoris æterna incitamenta, & horroris impiorum æterna incendia. Quid gravius? quid sua-

Apud Blos.
Mon. Sp.
6. I.

vius dici posset? S. Gertrudi quodam tempore pro zelo suo admodum sollicitæ, quòdnam, ex quamplurimis, quæ à Domino hauserat, documentis, homini maximè esset utile, dictum divinitus est; nihil æquè nobis conducere, quàm ut intelligamus, quotiescumque cogitatione prauâ, noxiis desideriis, operève malo delinquimus, toties Salvatorem, Patri suo cor transfixum, manus, ac pedes perfossos repræsentare, ejusque iram hoc sacrificio placare; adeoque impetrare

trare peccatori gratiam, ut à sceleribus suis, per veram pœnitentiam resipiscat. Confirmat hoc piâ sanè, & mellifluæ suavitatis plenâ sententiâ D. Lib. 1. de Isaac, & anima, c. 8. Ambrosius, cujus piam eloquentiam amplificare licitum mihi erit: Ipse, inquit, Christus ore suo, felle, & aceto potato, os nostrum est, per quod Patri loquimur, atque iram ejus placamus: corde suo, quod lanceâ transfixum est, cor nostrum est, per quod Patrem amamus: oculi ejus sanguineis lacrymis fluentes, oculi nostri sunt, per quos Patrem videmus: manus ejus clavis confossæ, manus nostræ sunt, per quas nos patri offerimus: pedes ejus vulnerati, pedes nostri sunt, per quos, ut Filii prodigi, redimus ad Patrem; ut totus Salvator quantus est, & quidquid in eo est, nobis patrocinetur.

Vnde rectè B. Damianus; Serm. 1. de exalt. S. Crucis, Excede, inquit, anima paulisper sensus carnis, & irruentia corporearum phantasmata voluptatum, ac intuere divinæ naturæ bonitatem, suavitatem, dignationem. Meditare positionem Crucifixi Corporis. Vide si aliquid est in eo, quod non peroret pro te apud Patrem.

Apud Car-
tag. Tom.
de Pass.
Dott.

Marcus Antonius Orator Roma-
nus cum apud Senatum, reum quem-
piam defendendum suscepisset, arre-
pto illius sago, multis confosso telis,
sanguine consperso, ac testante vulne-
ra, quæ pro patria acceperat, magis ad
clementiam, hoc spectaculo Iudices,
quàm eloquentiâ suâ commovit. Sal-

Heb. 9. v. 24 vator noster, inquit Apostolus, cœ-
lum ingressus est, ut appareat vultui Dei
pro nobis, utque reservatæ in corpore plagæ,

Serm. 3. de
Bap. uti ait S. Cyprianus, salutis humanæ à pa-
tre exigant pretium, & obedientiæ donativum.

In Ep. ad
Heb. c. 9. Et D. Anselmus pari pietate, ac fi-
duciâ; Ingressus est, inquit, Salvator in
cœlum, ut appareat præsentia, ac benevolen-
tiæ Dei patris, intercedens pro nobis & sacra
vulnera ostendens, quæ pro redemptione no-
stra pertulit. Miro enim & ineffabili modo,
eum, qui nihil potest oblivisci, qui semper mi-
sereri paratus est, absque intermissione, Do-
minus Iesus admonet, quàm congruè homi-
num misereri debeat, pro quibus, ipse cum
morte confligens vulnera hæc reportavit. Ita
Anselmus.

Ioannes, eo nomine secundus, Por-
tugalliæ

tugalliæ Rex, Passioni Domini mirè
addictus, votum fecerat nihil se un-
quam negaturum, quidquid, interpo-
sitis quinque Salvatoris vulneribus, ro-
garetur. Die Veneris sancto, ad tem-
plum eunti, ut Crucifixum Dominum,
de more veneraretur, occurrit mulier,
quæ per Christi mortem, ac vulnera
marito capitis damnato veniam, vi-
tamque orabat: Majora, inquit Rex,
vellem intercessoribus ac mediatori-
bus istis, à me postulasses, vitam dono
marito, pro amore ejus, qui die hoc, æ-
ternam vitam, suo nobis sanguine, ac
morte donavit. Et Deus, ejus pater-
nus affectus in filii sui dilecti vulneri-
bus spirat, non misereatur nostri, quan-
do his, veluti totidem patronis, apud
ipsum utimur?

Piè omninò, atque nobis hîc oppor-
tunè Ioannes Taulerus vir notæ pie-
tatis, ac doctrinæ, ait; plurima nos
à Deo non impetrare, quia illa per
Salvatoris vulnera postulare negli-
gimus.

*Philip. Ser-
vius de ar-
te bene-
mor.*

Pietatem nostram in sanctos Marty-

Serm. de
SS. Iuven.
& Max.
m. m.

res provocat S. Chrysoſtomus, cūm
ait, eos abſciſſa capita manibus geſtantes, &
in medium afferentes Deo exhibere, & quæcun-
que poſtulant, nobis impetrare. ſi hoc ſervi
pollunt, quid non apud Patrem filius
poterit, illi pro nobis tranſfixum latus
ac cor, pedes atque manus perforſas, re-
præſentans? *Habemus*, inquit Apoſtolus,
novi teſtamenti Mediatorem, & ſanguinis aſper-
ſionem, melius loquentem, quàm Abel: dicam;
& melius loquentem, quàm Martyres,
quia clamant hi, & ille: *Vindica Domine*
ſanguinem noſtrum, qui effuſus eſt. At ſanguis
Ieſu, per vulnera, quaſi per tot ora, mi-
ſericordiam implorat, & obtinet. *Ideo*,
inquit Anſelmus, *ſanguis Domini loquitur*
melius quàm Abel, (de quo dictum fuerat,
quia vox ſanguinis fratris tui clamat ad me de
terra) quia ſanguis Abel mortem parricidæ fratris
petiit, ſanguis autem Chriſti vitam perſecutori-
bus impetravit: ſanguis Abel expetit vindictam;
ſanguis Chriſti miſericordiam; ille uni nocuit; iſte
multis profuit.

Sur. in vit.
16. Iunii.

Prætere hîc non licet virginem il-
lam, eximium Belgii noſtri decus, ſan-
ctam Ludgardem, cui alia omnia cogi-
tanti,

tanti, uti Domini Iesu vulnera viam ad
ejus amorem, atque obsequium ape-
ruerunt; ita & ipse eam in horum pro-
peccatoribus patrociniō sibi sociam
adlegit. Venit enim ad illam Salvator,
& nudatis lateris, manuum, ac pedum
vulneribus: *Vide, inquit, mea Ludgardis, ut
vulnera mea clament ad te, ne frustra fuderim
sanguinem, mortemque sustinuerim.* Ad specta-
culum hoc simul ac vocem, petit pia
Virgo, quis sit ille vulnerum clamor?
*Vt, inquit Dominus, precibus, ac lacrymis
tuis, mecum Patris iram extinguas, ne peccatores
in cineres redigat.* Alio tempore voluit
Salvator, ut secum septenni jejunio Pa-
trem mundo reconciliaret, quod dum
illa facit pane solo, leguminibus, & aquā
victitans, patente cœlo Iesum videt
vulnera sua recenti sanguine maden-
tia, jejuniis ejus juncta, pro peccatori-
bus, Patri repræsentare; sibi que deinde
dicere: *Cernis filia, quomodo me totum offe-
ram Patri tuo, pro meis peccatoribus? Ita & vo-
lo, ut te quoque totam mihi offeras pro meis pecca-
toribus, & iram meam in illorum supplicium ac-
censam avertas.* Quàm dulcis, quàm ama-

bilis vox hæc est in auribus peccatorum, quando eos toties peccatores suos vocat Dominus Iesus; qui duobus præterea locis eâdem nomenclaturâ in vita sanctæ hujus utitur, perinde ac si peccatores pignora ejus electa, solæque illi deliciae forent, illosque sacris suis vulneribus, quasi totidem divinis annulis, gemmarum instar, insertos gereret, dum vultui Dei, hoc veluti ornatu decorus pro illis apparet; immensum suum in hoc peccatoribus affectum explicans, dum sanctorum suorum pro illis apud patrem patrocinium, in Ludgarde etiam visus fuit implorare.

Lib. 10.
Confess.
c. 43.

Concludo cum verbis D. Augustini, quibus alloquitur cœlestem Patrem; *Mediator, inquit, quem secretâ tuâ misericordiâ demonstraisti hominibus, & misisti, Mediator ille Dei, & hominum, Homo Christus Iesus. Quomodo nos amasti Pater bone! qui filio tuo unigenito non perpercisti, sed pro nobis impiis tradidisti eum. Quomodo nos amasti! pro quibus ille, qui non rapinam arbitratus est, esse æqualis tibi, factus est subditus usque ad mortem, mortem autem Crucis; & nunc*
ad

ad dexteram tuam sedens, ac vulnera sua ostentans interpellat pro nobis. Quomodo nos amasti Pater bone!

CONSIDERATIO IV.

*Vulnera Christi**Urbes refugii.*

LEges non omni crimini asylum concedunt, concedit Salvatoris erga nos pietas in sacratissimis suis vulneribus quantumcumq; enormi. Quod observasse videtur Dongardus Scotorum Rex, qui pro suo in Salvatore affectu ac religione, loca omnia illi, ac sacrosanctæ ejus cruci sacra, servis, fugitivis, fontibus cuiusvis flagitii reis, toto regno suo, asylum, publico edicto, esse jussit; cavitque, ne quamdiu in illis laterent, ullâ auctoritate, ad iudicium raperentur, memor procul dubio Dominum peccatoribus omnibus contra justissimam Patris sui cœlestis iram, in sacris suis vulneribus securissimum refugium præstare.

*Heft. Boët.**lib. 18.**Hist. Scot.*

Tres

Deut. 4.

v. 43.

Ios. c. 20.

v. 8.

Tres urbes refugii statuerat Moyses, Iosue sex, in quas, qui homicidii rei erant, se reciperent. Magne Deus, quantum criminum me reum agnosco! leve est homicidium, cum me quasi parricidam tui considero. quò à facie iræ tuæ confugiam? aut quis securitati meæ locus aperietur?

Ne time peccatrix anima, civitatem refugii unam tibi constituo, in quam te recipias, adeò munitam, ut nec coelum, nec terra, nec inferi adversus eam possint prævalere, de qua eleganter ille,

Iugl. Elog.

86.

In civitatem refugii,

Quò facilior sit reis ingressus,

Non in uno dumtaxat latere

Sed & in omni angulo

Suam pandi januam decuit.

Civitas hæc est Cor Domini Iesu quinque patens januis, qui pro te mortuus & crucifixus est; quem tamen iterum peccatis tuis in te crucifixisti, uti ait Apostolus, adeò tamen clemens, ac benignus est, ut in hoc suo Deicidio, tibi pro refugio, latus ac cor suum offerat, sacris suis quatuor aliis vulneribus,

neribus, ut in ipso securior lateas, quasi totidem propugnaculis communitum. Si quis fugerit, in aliquam scilicet designatarum urbium, vivet, ait, Scriptura. *Tutum refugium*, ait Augustinus, *mih* In Mat. c. 22. Cant. 2. v. 14. Lib. 7. ep. ad Blarcam. *præbent vulnera Salvatoris. Columba mea in foraminibus petrae. Si, iuxta Apostolum, inquit B. Petrus Damianus, Christus petra est, foramina petrae Redemptoris sunt vulnera, in quibus foraminibus columba subsistit, quia qualibet anima totam propriae salutis spem, in sui Redemptoris passione constituit. Ibi velut ab accipitris incursum defenditur, quia à cunctis malignorum spirituum insidiis custoditur. Et Bernardus Damianum secutus, Columba, inquit, mea in foraminibus petrae. Hæc petrae foramina rectè quidam vulnera Salvatoris interpretatur. In his passer nidum sibi, & turtur domum invenit: in his columba se tuetur, & secura circumvolantem in- tuetur accipitrem.*

In vita Xenocratis, memorabilis re- Manut. in Apot. l. 7. n. 135. fertur eventus qui ad rem nostram mirè facit. Passerem insequabatur accipiter, ille volatu vario, ac flexu, hostem deludens, tandem anhelus, & jam jam capi, ac laniari metuens ad Chalcædonem

nem

nem sub fago intuetur Senatū confi-
dere, in cuius medium convolans pro
azylo Xenocratis sinum occupat, qui
aviculæ misertus, atque ad collegas
conversus; oportet, inquit, profugam,
ac supplicē protegere. Eia anima mea,
te accipiter tartareus, ut passerem mox
discerpendum insectatur, ecce Sena-
tū sacratissimum in Calvariæ monte
sub Crucis arbore congregatum, mor-
tuum scilicet pro te Salvatorem in vir-
gineo matris gremio depositum, Ioan-
nem Zebedæi, Iosephum Arimathæū,
Nicodemum, aliosque de sepultura
defuncti Iesu consilia agitantes: Conii-
ce te, si rapacem cupis hostem evade-
re, in sacrum hunc confessum, confuge
in sinum, imò in latus Salvatoris tui.

*Serm. 67.
in Cant.* Nam ubi tuta, firmaque securitas, inquit Ber-
nardus, nisi in vulneribus Salvatoris? tantò illic
securior habitus, quantò ille potentior est ad sal-
vandū. Fremat mundus, premat corpus, diabo-
lus insidietur: ne time, quia in foraminibus petreæ
secura es. Hæc Bernardus.

*Serm. 67.
in Cant.* Age itaque, anima mea, totâ devotio-
ne, cum Bernardo, in Christi vulneribus,
& jugi

& jugi meditatione demorare, inde Martyrii omnisque adversitatis tolerantia, inde tibi magna fiducia apud Deum altissimum. Nam quid est, quod stet Martyr tripudians, ac triumphans, toto licet laceratus corpore, & rimante latera ferro, non modò fortiter, sed & alacriter, sacrum videns è carne sua ebullire cruorem? Tryphon miles fortis, & Brev. Rom. 10. Nov. sanctus in equuleo torquetur, & ferreis unguis excarnificatur. Deinde sublimes pedes clavis candentibus ad trabem confixus, fustibus cæditur, facibus aduritur; Conon ante Imperatoris cursum, pedibus, clavis transfixis currere jubetur, & cursui immoritur. *Vbinam, quærit Bernardus, tum Martyrum erat anima? nempè in foraminibus petrae, in visceribus Iesu, vulneribus nimirum patentibus ad introeundum.* Ecce anima mea Martyrum in tormentis, ecce tuum in tentatione, ac ærumnis perfugium.

Ad illud se invitabat beatus Vbertinus Anonymus tract. Itale de pass. Dom. in arb. vita crucifixa Iesu, l. 1. c. 9. de Casali è S. Francisci familiâ, vir doctissimus ac religiosissimus, *Veni, inquit, anima mea, & ingredere benedictam domum tuam. Quid foris manes? profuge ad locum*

taber-

tabernaculi admirabilis, ad terram promissionis, ad sacratissima scilicet Domini Iesu vulnera, non jam lacte, & melle, sed divina benignitate, & suavitate manantia. Ingredere ergo, & caveo egredi cor divinum, & amabile Salvatoris tui, in quo es quidquid es, & extra quod non bene es. Nam, non esse cum eo qui vita est & omnia est, nec vivere, nec esse est. Dina egressa est, ut videret filias regionis alienae, & se vanitate illarum pasceret, & periit. Semei Hierosolymâ egressus est, ut servos suos, mundi scilicet honorem, & gloriam quæreretur, & trucidatus est. Prodigus ille egressus paternâ domo, abiit in regionem longinquam, & tantum non fame est absumptus. Occlude itaque anima cordis Iesu ostium, in hoc cubiculo te contine, in hac urbe refugii, in qua securus nullum hostem timeas; extra quam cum Dina, Semei, ac Prodigus necesse est ut pereas, uti peribat nocens quisquis in lege veteri extra refugii urbem deprehendebatur.

In hac refugii urbe perstitit ille, qui graviter oppugnanti se dæmoni aiebat; vulnera Domini Iesu sibi locum refugii esse, atque in iis se tutum securumque vivere.

Verum quando opportunius ad hoc
asylum

asylum confugiemus? Refert Archidiaconus, olim Sacerdotem sacram Eucharistiam per plateas deferentem, pro asylo fuisse. Ad hoc idem asy-
lum confuge anima mea, cum è Sacerdotis manibus Sacratissimo Domini corpore reficeris. Patent enim tum tibi ejus manus, pedes, ac latus, ut in illa tanquam in securissimum asyllum te recipias.

Neque tantum dum vitam fungimur, sed etiam cum eam defungimur, ad has refugii vrbes nobis confugiendum est cum Sancto Præsule Eligio, qui animam agens: *Aperi mihi*, inquit, *Domine, aperi mihi latus tuum, & cor divinum lanceam apertum, ut Principes tenebrarum, non occurrant mihi, nec me contrurbent potestates aeris hujus, sed hoc sanctum vulnus tuum protegat me, & potentia tua defendat me. Ita & tu anima mea, cum Præsule hoc sancto, & cum sancta Matre Ecclesia opta & ora.*

O bone Iesu exaudi me,
Intra vulnera tua absconde me,
Ne permittas me separari à te,

H

Ab

*Ab hoste maligno defende me,
In hora mortis meæ voca me.*

CONSIDERATIO V.

Vulnera Christi.

Remissio debitorum nostrorum.

CArolo V. magno Cæsari Antverpiam suam visenti, Mercator prædives, in amplissimo conclavi luculentum ex cinnamomo, aliisq; aromatibus ignem struxisse fertur, displicuit Cæsari prodigalitas; perplacuit tamen illi alterius Mercatoris munificentia, quâ flammis Chirographum injecit multorum millium aureorum, quos Cæsar illi debebat.

Tali & nobis igne opus est, ut in eo Chirographum decreti exuramus, quod iuxta Apostolum, nobis contrarium, & uti sanctus Thomas ait, est in Dei, conscientie nostræ ac diaboli manibus. Omnes enim, qui se peccato obstringunt, obligationem scribunt, juxta Origenem, reos se esse
pœna-

*Colos. 2.
v. 14.*

Ibid.

*Hom. 1. in
Genes.*

penarum ignis æterni, in æternum Deo persolvendarum.

Anima mea, quæ ratio, quisve modus ut à Chirographo hoc libereris, & reddaris indemnis? ne, ut ait S. Thomas, à nobis illud exigat Deus, ne deinceps illo Conscientia tua gravetur; ne in severo illo iudicii die, quando debita omnia rigidissimè persolvenda sunt, eodem te dæmon oneret, & accuset?

Venit Christus, inquit Chrysostomus, et Hein 1. ad Neophy. invenit nostrum paternum chirographum, quod conscripsit Adam, ille initium induxit debiti, nos fœnus auximus posterioribus peccatis. Quis fœnus hoc dissolvat?

O ignis qui semper ardes, & nunquam extingueris, omni aromate, ac cinnamomo suave olentior; tu flagellis, ac spinis, tu crucis ligno, tu clavis ac lanceâ, tu in misericordiâ, ac miserationibus extractus es, in sanguineis illis quinque conclavibus sacratissimorum vulnerum Salvatoris, ut debiti nostri in te exuratur Chirographum, cui nos solvendo pares non eramus.

Alexandro Macedonum Regi ma-

H 2

gno

*Plut. in
Alex.*

gno nuntiatum cùm esset, militũ suorum plurimos ære alieno gravi obstructos esse, voluit ut singuli sincerâ fide illud denuntiarent, spondens se omnia persoluturum. Hoc facere cùm illi palam non auderent, nova, eaque multiplicia ostia in palatio fieri curavit, ut sua nomina deferentium verecundiæ consuleret. Eia anima mea habes & cubicula tua, viscera scilicet misericordiæ Salvatoris nostri. Habes & ostia, sacra scilicet ejus vulnera; in illis non corruptibilibus auro, vel argento, sed sanguine agni immaculati debita tua persolventur.

*Caussin
Court. S.
remarquez
sur la colle-
re.*

Egregium & illud, imò regium quod de Ludovico XII. Galliarum Rege refertur: ubi hic descripta eorum nomina legisset, à quibus graves injurias passus fuerat, cruce illa induxit, cruci Dominicę veluti trophæum, chirographum hoc affigens, ipsius Domini ac Salvatoris sui exemplum secutus, qui chirographum decreti seu peccatorum nostrorum cruci suæ affigens, illud cruce sua induxit, ac pretioso suo sanguine

sanguine deleuit, debita à nobis olim præstanda nunquam repetiturus. Vnde rectè S. Augustinus; *Cautionem tuam* In psal. 93. tenuit inimicus, sed eam Dominus crucifixit, & suo cruore deleuit. Et S. Ambrosius, *Deleuit* Lib. 1. Apol. David. c. 13 sanguine suo atramentum Evæ; deleuit hereditatis obnoxia obligationem. Et iterum: *Eramus* Lib. 4. de Virg. p. 4. oppignorati malo creditori, contraxeramus chi-rogaphum culpæ, pœnam sanguinis debebamus. Venit Dominus Iesus, suum pro nobis effudit, & debitum nostrum deleuit. Hæc Ambrosius.

B. Alquirinus Doctor medicus, in Barnabas monachus hist. Cister. l. 4. c. 56. Clara-valle Ordinis Cisterciensis, Deo se dedicans in sublevādis ægris inopiâ pressis, virtutem suam, atque artem medicam maximè commendabat: neminem omninò abhorrebat qualicumque demum morbo afficeretur, expurgabat ulcera, osculabatur, exsugebat; perinde ac si sacris Domini vulneribus, fontibus illis mellifluis os admovisset; quos pharmacis non poterat, curabat fusis ad Deum precibus. Cùm viri Principes, in morbis suis opem ejus implorarent, eam illis nunquam impendit,

reddebatque facti rationem, se non Magnatibus, sed pauperibus, qui Dominum Iesum referrent, curandis, à Deo vocatum esse. Fuit autem hæc erga ægros inopes Alquirini caritas, & commiseratio Deo tam accepta, ut, cum morte iam vicinâ, de peccatis suis admodum esset anxius, Salvator se illi videndum exhibuerit, patentibus vulneribus, eum invitans, atque amplexans, ut osculum his ferret, fiducia famulo suo addens, certumque reddens in illis, sacratissimi sanguinis sui pretio, chiographum debiti, quod contraxisset, jam pridem deletum esse, ac perfolutum. Atque ita liber & lætus cum Domino suo, ad cælos abiit Alquirinus.

*In sin. div.
vin. piet. l.
2, c. 1.*

S. Gertrudis vigesimo sexto ætatis suæ anno, quodam Purificationis B. Mariæ Virginis festo die, illo Chori loco, quo orationes suas tepidiùs, uti ipsa ait, ad Deum fundere solebat, sollicitè considerans non ambulare se dignè vocatione, quâ vocata erat, vidit inter se, & Dominum Iesum sibi apparentem,

rentem, sepe in gentem spinis horridis oblitam, quâ ad illum accedere prohibebatur. Quam sepe dum illa defectus suos quotidianos esse interpretatur, de iisdem corde contrito dolens, & ingemiscens, melioraque omnia spondens, manu prehensa supra eam à Salvatore sustollitur, ostendente illi sacratissima sua quinque vulnera, veluti totidem lucidissima monilia, quibus ait Gertrudis, *omnium hostium irritata fuisse chirographa, cœpisseque exinde infecto palato suo solum Iesum sapere.*

O sacratissima, & beatissima Salvatoris ac Redemptoris mei vulnera! O pretiosissime ac omnipotens Domini Iesu sanguis! In illis exustum, ac deletum est Chirographum peccatorum, & debitorum nostrorum, hoc à durissima, & æterna servitute, ad quam nos vendideramus, redempti sumus. Unde S. Augustinus; *Vendere homines se potuerunt. Venit Redemptor, & dedit pretium; fudit sanguinem suum, & emit orbem terrarum, cui consonat S. Leo, Evacuatum est illud generale venditionis nostræ, & lethale Chirographum,*

H 4

phum,

In ps. 139. phum, & pactum captivitatis in jus transijt redemptionis. Et iterum S. Augustinus; *Vendere homo se potuit, & venundatus fieri sub peccato, redimere se ab iniquitatibus non potest. Ille potuit redimere, qui se non potuit vendere. Qui non commisit peccatum, ipse Redemptor est à peccatis, ipse redemit Israël ab iniquitatibus.*

*Lib. 1. de
Virg P. 4.*

Et tu ergo anima mea, tam gravi chirographo liberata, tam grandi pretio redempta, cum Ambrosio perpende; *Bonum servum conari præstare Domino pretium, quod pro se solutum est. Noli aurum præstare, noli argentum. Non divitiis istis te Christus redemit, sanguinem solvit, sanguinem debes. sed non potes, inquires, sanguinem reddere. Ergo dignam te præbe tali pretio, ne veniat, & dicat tibi: Quæ utilitas in sanguine meo?*

*Opusc. 58.
c. 31.*

Vfui hic nobis, & documento erit, quod apud S. Thomam lego. Refert is ævo suo fuisse solitum Crucifixo Salvatore adpingere à dexteris Virginem, ab omni naturæ dote commendandam, veste splendidam, coronâ pretiosâ redimitam, craterem auro, gemmisque insigni, sanguinem Domini, qui è sacro ejus latere defluebat, magna

gna veneratione excipientem. Adstabat, à sinistris Crucifixi turpis anus, macie, ac rugis horrida, quæ eundem Salvatoris cruorem, fædo vase hauriens in terram impiè abiciebat.

Duplicis generis animas, hæc Crucifixi Redemptoris tabula nobis exhibet, pias unas, quæ, uti Paulus ait: *Ad Rom. 5. v. 9.* *Iustificatæ per sanguinem Christi, illo ad salutem vtuntur.* Impias alteras, quæ, vt cum eodem Apostolo loquar, *Fi- Heb. 10. v. 28.* *lium Dei conculcant, & sanguinem testamenti pollutum ducunt, in quo sanctificatæ sunt.* Miseræ hæ; felices illæ, quibus omnis in sanguine Christi est utilitas.

